

Flere kommer i job hvis politikerne gør mindre

Børsen den 11 maj 2017

Det er velkendt, at flygtninge og indvandrere, ligesom mange unge i Sydeuropa, danske småbørnsmødre og borgere tæt på pensionsalderen har sværere ved at finde job end andre.

Mange politikere søger derfor efter, hvordan man kan gøre mere for disse grupper. Ny forskning peger på, at hele idéen er misforstået.

Det er tit mere effektivt at gøre mindre.

Det glemmes ofte, at der er to væsensforskellige måder at hjælpe særlige grupper på. Den første er at gøre noget direkte og aktivt for enkeltgrupper.

Den reflekterer folks og mediers rygmarvsreaktion, når de ser et problem: Nogen må gøre noget. Dette "noget" er næsten altid forsøg på aktivt med afgifter, anden straf eller målrettede offentlige subsidier, at få folk til at ændre adfærd. Der argumenteres også ofte for, at det enten er direkte diskrimination og gammeldags normer eller såkaldte markedsfejl, der skaber problemerne for småbørnsmødre, indvandrere og unge uden særlig uddannelse.

Denne approach til at håndtere problemer med specifikke grupper er ekstremt populær blandt politikere. Grunden er, at den indeholder et rationale for direkte politisk handling, der er synlig og kan forveksles med, at politikerne bag den er bekymrede, velmenende mennesker, man kan stemme på. Der bliver således købt mange stemmer, og ikke kun i Danmark, ved at appellere til særlige vælgergrupper, som man kan love hjælp.

Der eksisterer dog en anden måde at hjælpe de forfordelte grupper på. Den består ganske enkelt i at fjerne barrierer for grupperne og afmontere andres incitament til at diskriminere.

Den unge amerikanske forsker Rosemary Fikes har f.eks. vist, hvordan lande med større økonomisk frihed mere effektivt integrerer minoritetsgrupper på arbejdsmarkedet og i politik. Mine kolleger Niclas Berggren og Therese Nilsson fra Institutet för Näringslivsforskning i Stockholm har også i en række studier vist, hvordan lettere reguleringer, mindre offentlige sektorer og åbne markeder skaber stærkere tolerancenormer overfor bl.a. kvinder, sorte og homoseksuelle.

Grunden er simpel: Uden offentlige indgreb er der intet, der f.eks. beskytter diskriminerende arbejdsgivere mod tabet ved ikke at ansætte de bedste.

Som nobelprismodtageren Gary Becker allerede sidst i 1960'erne påpegede, er den mest effektive måde at bekæmpe diskrimination at gøre det dyrt at diskriminere.

Becker tænkte dog ikke på offentlige interventioner, men det modsatte. Hans argument var netop, at jo mindre reguleret et marked er, jo dyrere er det for arbejdsgivere ikke at ansætte kvinder eller minoriteter, og jo dyrere er det for firmaer at nægte at sælge til dem. Hans pointe var dermed, at offentlige reguleringer fjerner konkurrencemotivet til at udnytte alles kompetencer, uanset hvem

eller hvad de er. Det mangler danske og europæiske politikere, Kvinfor og mange andre åbenbart stadig at opdage.

Christian Bjørnskov